

CIEKAWA LEKCJA HISTORII – PRZYKŁADY DOBRYCH PRAKTYK.

Polkowice 29.02.2024r.

Program:

- ▣ Efektywność pracy ucznia na lekcji historii jako problem, typologia uczniów.
- ▣ Planowanie lekcji, efektywne moderowanie czasem, wykorzystanie prostych technik informatycznych w celu skupienie uwagi uczniów podczas lekcji.
- ▣ Przykłady wykorzystaniach prostych metod TI, tekstów źródłowych, zestawień statystycznych, ikonografii, map i filmów.
- ▣ Przykład ciekawej lekcji – metodologia pracy i jej charakterystyka. Wymagania nauczyciela a sukces edukacyjny ucznia.

Efektywność pracy ucznia na lekcji historii jako problem.

- ▣ stosunek ucznia do przedmiotu historia,
 - ▣ jego samopoczucie,
- ▣ wymagania nauczyciela i sposób oceniania,
 - ▣ zaangażowanie ucznia,

Efektywność pracy ucznia na lekcji historii jako problem.

- ▣ nauczyciel i jego stosunek do ucznia,
 - ▣ warsztat pracy nauczyciela („logistyka” lekcji, granice, mowa ciała),
- ▣ stosowane metody dydaktyczne,
- ▣ autorefleksja i innowacyjność,

Lekcja i klasa lekcyjna.

- ▣ ustawienie ławek uczniowskich,
- ▣ elementy wyposażenia sali a dezorganizacja uwagi,
 - ▣ kto z kim siedzi,
- ▣ w-f, długa przerwa, powrót z podwórka szkolnego,
- ▣ plan lekcji danej klasy w danym dniu,
 - ▣ zmęczenie/przebudźcowanie,

Efektywność pracy ucznia na lekcji historii jako problem.

- ▣ przeciętny uczeń zapamiętuje z lekcji od 5 do 10% z jej treści,
- ▣ to tylko kilka z elementów z przeprowadzonych zajęć,
- ▣ na efektywność pracy ucznia wpływa styl pracy nauczyciela, sposób w jaki ocenia uczniów i stosowane przez niego metody pracy,

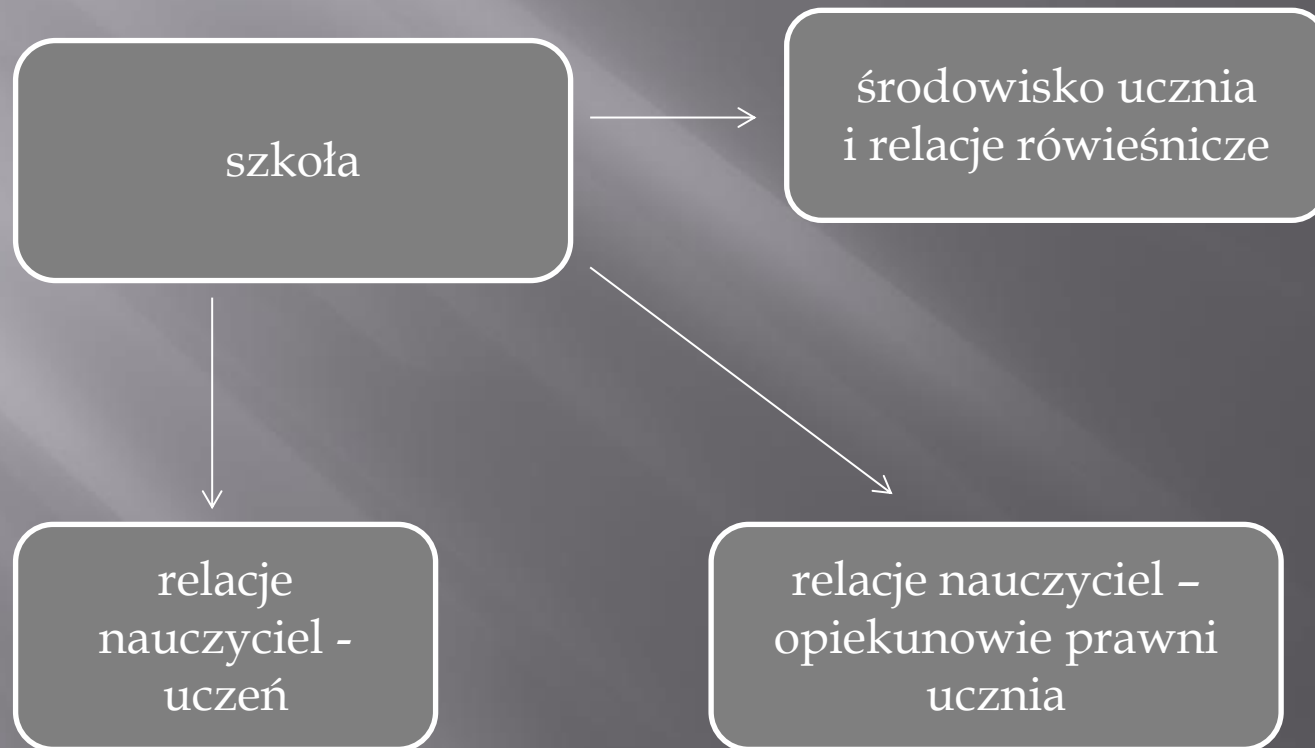
Czynniki warunkujące efektywną pracę ucznia na lekcji historii.

- ▣ typ ucznia,
- ▣ zaangażowanie (a po co mam się tego uczyć?),
 - ▣ tematyka lekcji,
 - ▣ wyposażenie klasy lekcyjnej,
 - ▣ sposób prowadzenie lekcji (mowa ciała nauczyciela, wykorzystywane metody pracy i pomoce metodyczne),

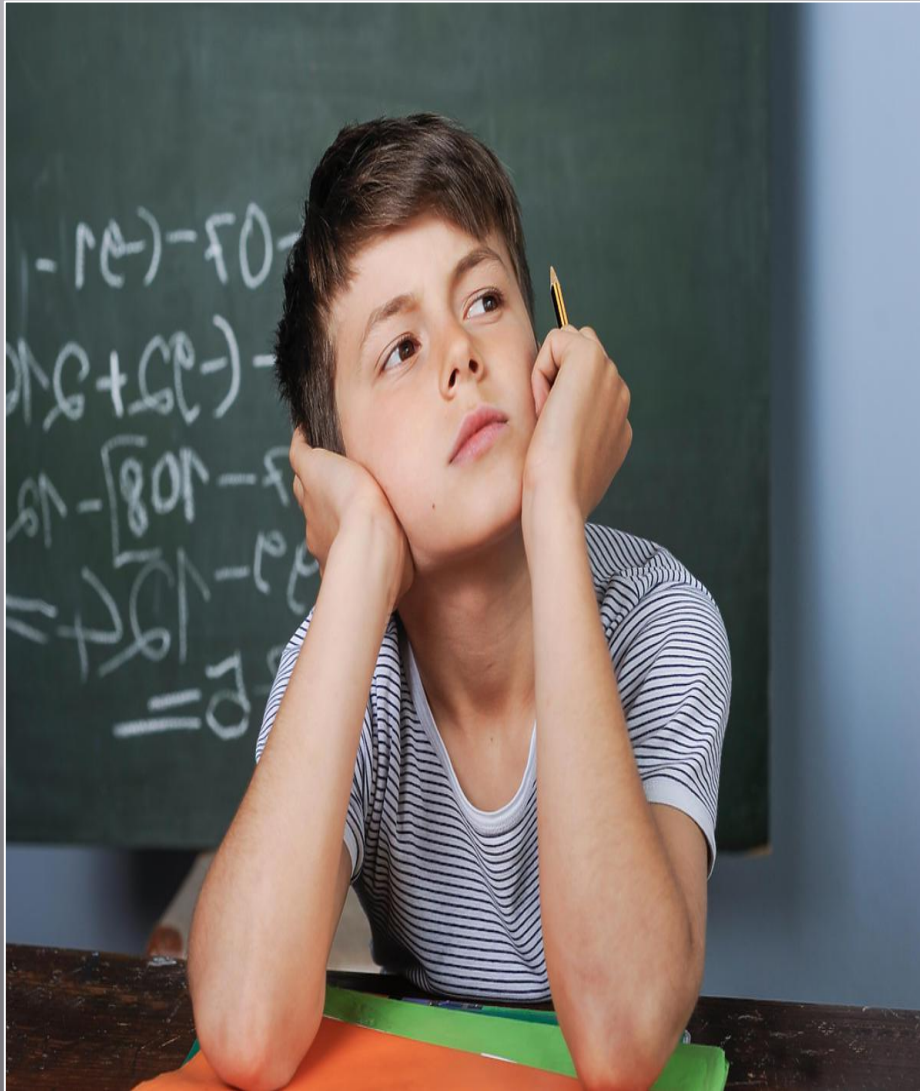
Uczeń w szkole - jaki jest?

- ▣ bierny,
- ▣ zaangażowany,
- ▣ problemowy,
- ▣ niezaangażowany,
- ▣ z niepełnosprawnością,

Czynniki warunkujące postawy uczniów w środowisku szkolnym.

Uczeń "o niskiej motywacji"

- ▣ do tej grupy należy największa liczba uczniów,
- ▣ rozwiązują jedynie zadania łatwe, krótkie i nie wymagające większego wysiłku,
- ▣ skutkiem niepowodzeń przestaje dostrzegać sens nauki, widzi w niej tylko źródło niepowodzeń i problemów,

Uczeń "nie zainteresowany"

- ▣ często uważa się za osobę niezdolną,
- ▣ nie odrabia zadań domowych, jedynie je odpisuje i to bez zrozumienia,
- ▣ odczuwając lęk przed rodzicami, nauczycielem lub oceną negatywną,
- ▣ szkołę traktuje jako źródło swego strachu,

Uczeń „odtwórca”

- ▣ to uczeń, który osiąga na ogół oceny dobre i bardzo dobre,
- ▣ chętnie rozwiązuje zadania nie tylko obowiązkowe ale i "dla chętnych",
- ▣ musi się chwalić się swoją pracą i jej efektami przed nauczycielem, rodzicami, kolegami,

Uczeń "niezależny".

- ▣ uczniowie ci nie lubią standardowych zadań, nudzą się, stawiają nauczycielowi kłopotliwe pytania,
- ▣ zadania obowiązkowe rozwiązują pod przymusem i bez zaangażowania,
- ▣ satysfakcję daje im tylko zajmowanie się tym co ich interesuje i co chcą zrobić,

Uczeń z tzw. sprzężeniami.

- ▣ niepełnosprawność intelektualna,
- ▣ niepełnosprawność fizyczna,
- ▣ niepełnosprawności intelektualnej wraz z niepełnosprawnością fizyczną (autyzm, zespół Aspergera),

Planowanie lekcji

- ▣ zespół klasowy a zespół klasowy,
- ▣ kontekstowe planowanie lekcji:
 - cele lekcji,
 - wiedza i umiejętności,
 - możliwości percepcyjne uczniów,
 - metody pracy i pomoce naukowe,

Odbiór u ucznia - zakres i trwałości jego pamięci:

- ▣ wiek 11 -13 lat (kl. IV –VI) – 5 elementów,
- ▣ wiek 13-15 lat (kl. VII –VIII) – 7 elementów,
- ▣ wraz z wiekiem wzrasta czas przechowywania informacji w pamięci (średnio: 9-11 elementów),

Zapamiętywanie treści z lekcji:

- ▣ wykład – 5%,
- ▣ czytanie – 10%,
- ▣ metody audiowizualne - 20%,
 - ▣ pokaz - 30%,
- ▣ zadania w grupie - 40%,
 - ▣ odgrywanie ról - 70%,
 - ▣ uczenie innych - 90%,

Co decyduje o efektywności wysiłku i pracy ucznia?

- ▣ umiejętnie wskazywanie celów,
- ▣ ukierunkowanie na najistotniejsze aspekty,
 - ▣ zainteresowanie tematem,
- ▣ tempo lekcji połączone z wykorzystaniem różnorodnych metod nauczania,
- ▣ stosowanie pochwał, dobrych ocen oraz ... kar,

Planowanie lekcji. Metoda POPiS.

P – przyswajanie: metody podające,

O – odkrywanie: metody poszukujące,

P – przeżywanie: metody eksponujące,

i

S – działanie w grupie,

Formuła lekcji 3 x 10 +/-.

- ▣ po. ok. 10 – 13 minut lekcji przeznaczone jest na:
 - część teoretyczno-wykładową,
 - zadania praktyczne dot. omawianych treści,
 - ćwiczenia utrwalające,
- ▣ układ zajęć:
 - wprowadzenie
 - prezentacja
 - ćwiczenia
 - podsumowanie
 - zadanie domowe?!

Zeszyt przedmiotowy!

- ▣ Notatki w zeszycie przedmiotowym ułatwiają uczniowi przyswojenie i powtarzanie wiadomości. (powinny być zwięzłe, powinny zawierać główne zagadnienia, definicje, wnioski, rysunki).
- ▣ W zeszycie przedmiotowym uczeń powinien notować wszystkie polecenia nauczyciela dotyczące kolejnych lekcji, np. co przynieść, co wykonać.
- ▣ Nauczyciel powinien przeglądać zeszyt przedmiotowy, pod względem rzeczowym, stylistycznym i estetycznym.

Źródła pozyskiwania wiedzy wg. ucznia:

- ▣ nauczyciel,
 - ▣ film
- ▣ podręcznik
- ▣ prezentacje
- ▣ ćwiczenia praktyczne
 - ▣ ikonografiki
 - ▣ pogadanki
 - ▣ aplikacje
- ▣ ćwiczenia w multibookach

Źródła pozyskiwania wiedzy wg. ucznia:

Uczniowie wskazują, że wiadomości najbardziej
wolą zdobywać od nauczyciela,

Odpowiedź taka świadczy o ogromnym zaufaniu
uczniów do nauczycieli w sprawie przekazywania
informacji oraz o dużym autorytecie nauczyciela
wśród uczniów.

Wniosek, nauczyciel powinien niezwykle
starannie przygotować się do lekcji i prawidłowo
je prowadzić.

Planowanie lekcji:

- ▣ treści i metody pracy dobierz odpowiednio do możliwości percepcyjnych uczniów!
- ▣ zaplanuj ich wykorzystania w odpowiednim momencie prowadzonej lekcji!
- ▣ poinformuj uczniów o tym na co będziesz zwracał uwagę!
 - ▣ uważnie moderuj czasem!
- ▣ akcentuj jedynie najważniejsze treści!

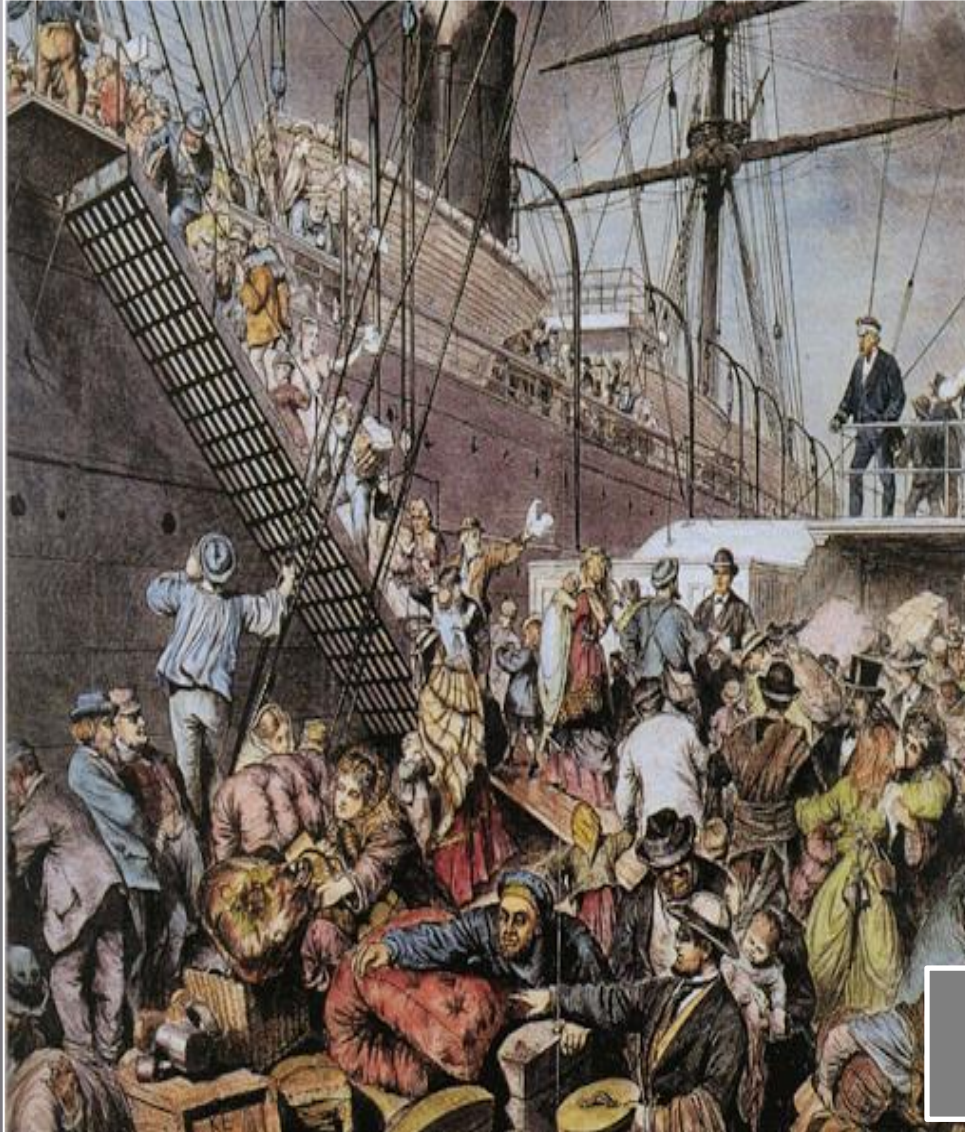
Planowanie lekcji:

- ▣ pamiętaj aby nie przesadzać z ilością form, tak w toku pojedynczej lekcji jak i w planie całej pracy!
- ▣ wystrzegaj się schematyczności i unikaj przewidywalności w swoich działaniach!
- ▣ pilnuj odpowiedniego tempa przekazu i nie przedłużaj go niepotrzebnie!
- ▣ akcentuj jedynie najistotniejsze dla przekazu treści!

WOJNA SECESYJNA W USA

1. Rozwój terytorialny USA i wzrost liczby ludności.

- ▣ stany założycielskie,
- ▣ przyłączenie Luizjany 1803r.,
- ▣ przyłączenie Florydy 1819r.,
- ▣ wojna USA z Meksykiem 1846-1853r.,
(Teksas, Kalifornia),
- ▣ przyłączenie Alaski 1867r.,

emigranci niemieccy wyruszający
do USA – skomentuj rysunek

ROZWÓJ TERYTORIALNY STANÓW ZJEDNOCZONYCH W XIX WIEKU

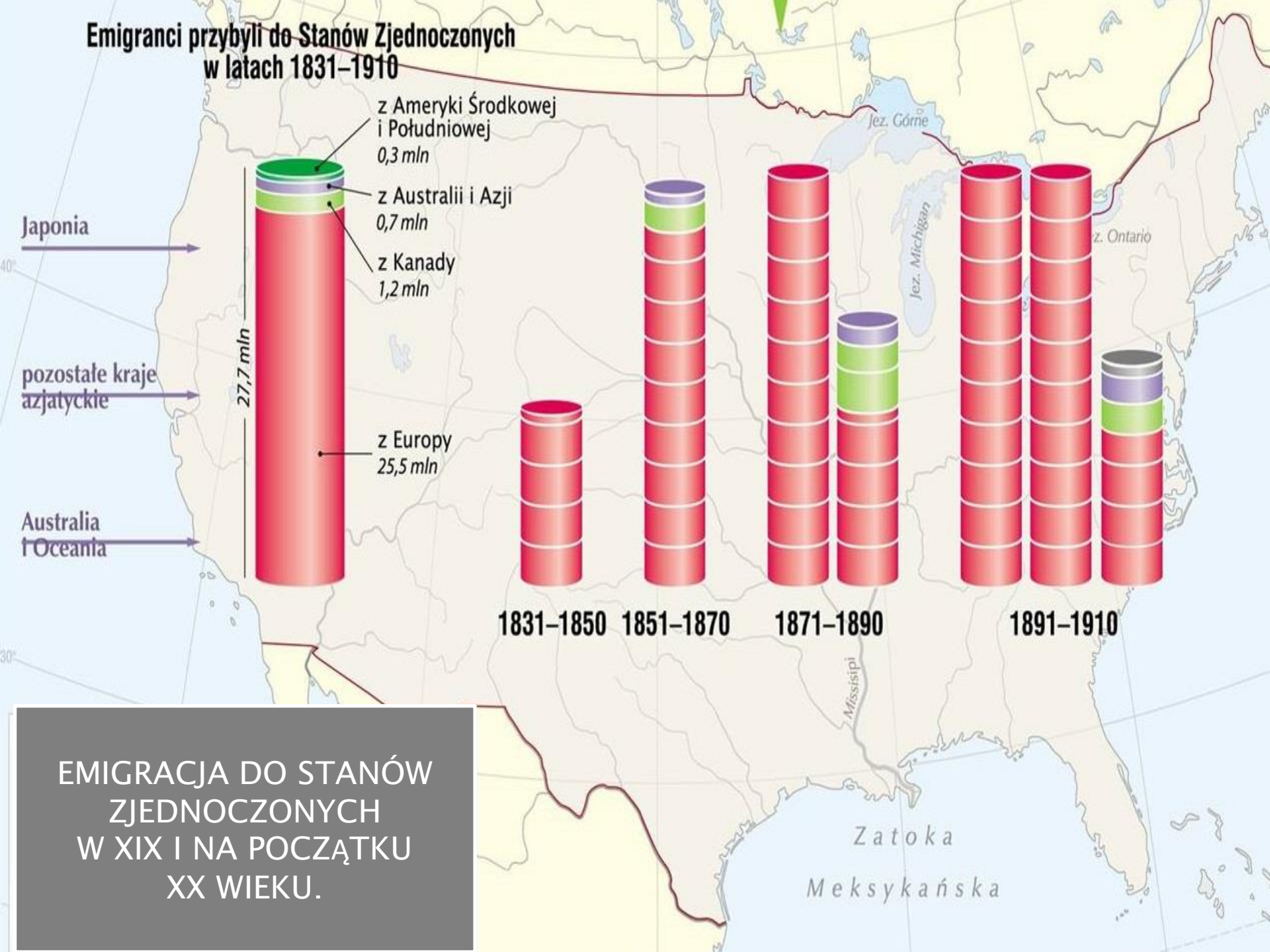
0 500 1000 1500 km

Rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych

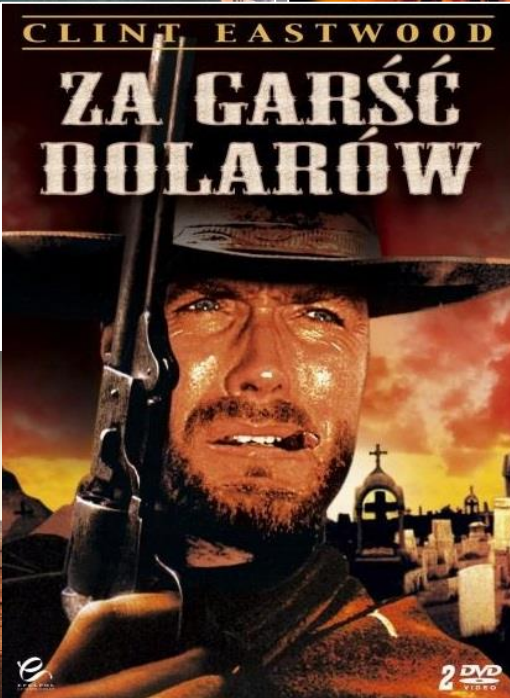
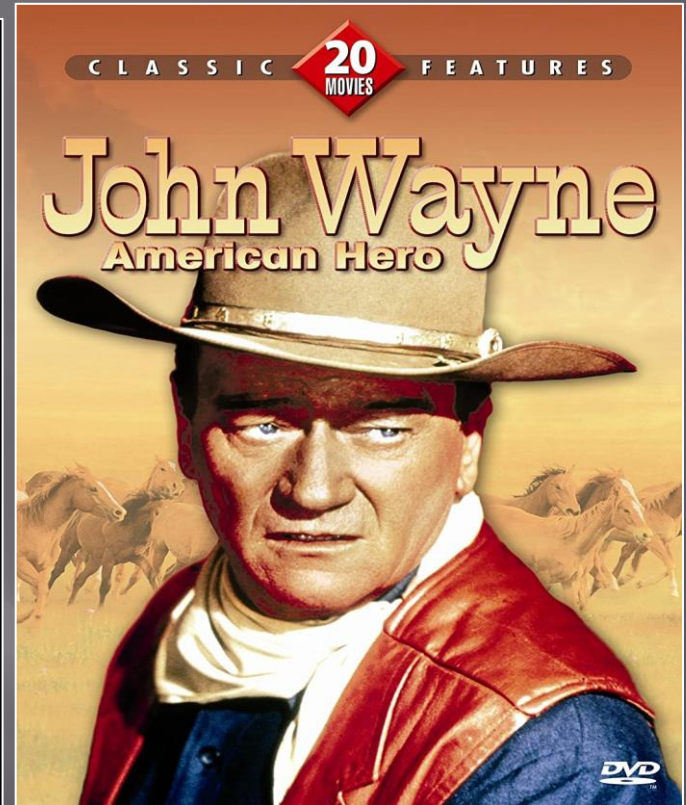
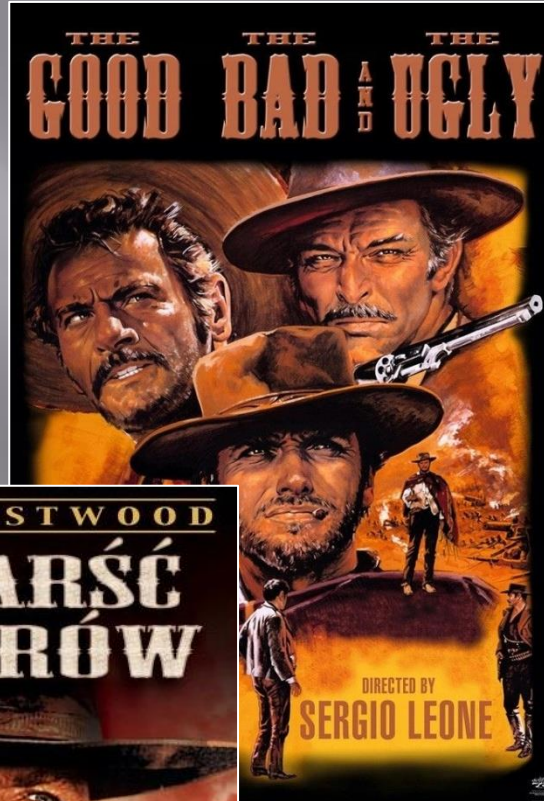
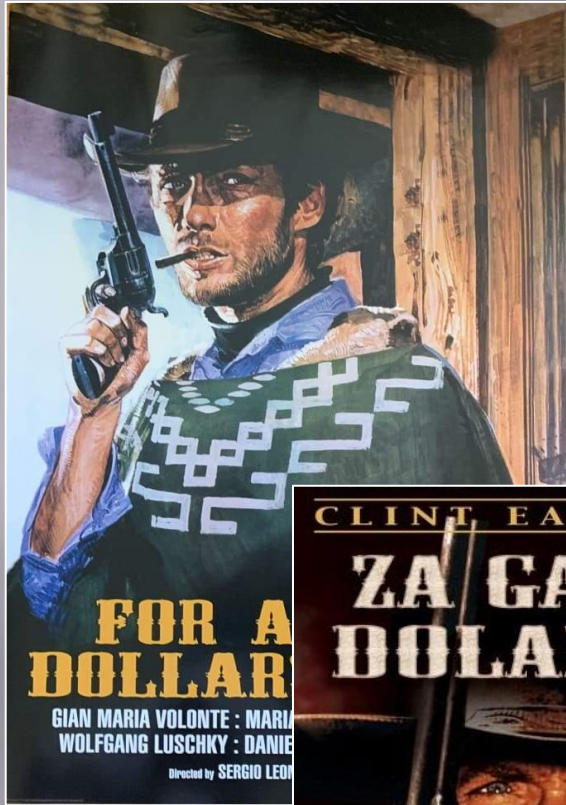
- Stany Zjednoczone na początku XIX w.
- Luizjana zakupiona od Francji w 1803 r.
- obszary uzyskane od Wielkiej Brytanii w 1818, 1842 i 1846 r.
- obszary odstąpione Kanadzie w 1818 r.
- obszary uzyskane od Hiszpanii w 1819 r.
- obszary sporne z Meksykiem, przyłączone w 1845, 1848 i 1853 r.
- Alaska zakupiona od Rosji w 1867 r.
- obszar Stanów Zjednoczonych pod koniec XIX w.
- granice Terytorium Indiańskiego
- rezervaty Indian w 1900 r.

Emigranci przybyli do Stanów Zjednoczonych w latach 1831-1910

1.1. Legenda dzikiego zachodu

2. Przyczyny wojny secesyjnej

- ▣ różnice gospodarcze pomiędzy północą a południem USA,
- ▣ różnice kulturowe (liberalizm północy i konserwatyzm południa),
- ▣ niewolnictwo - abolicjonizm,

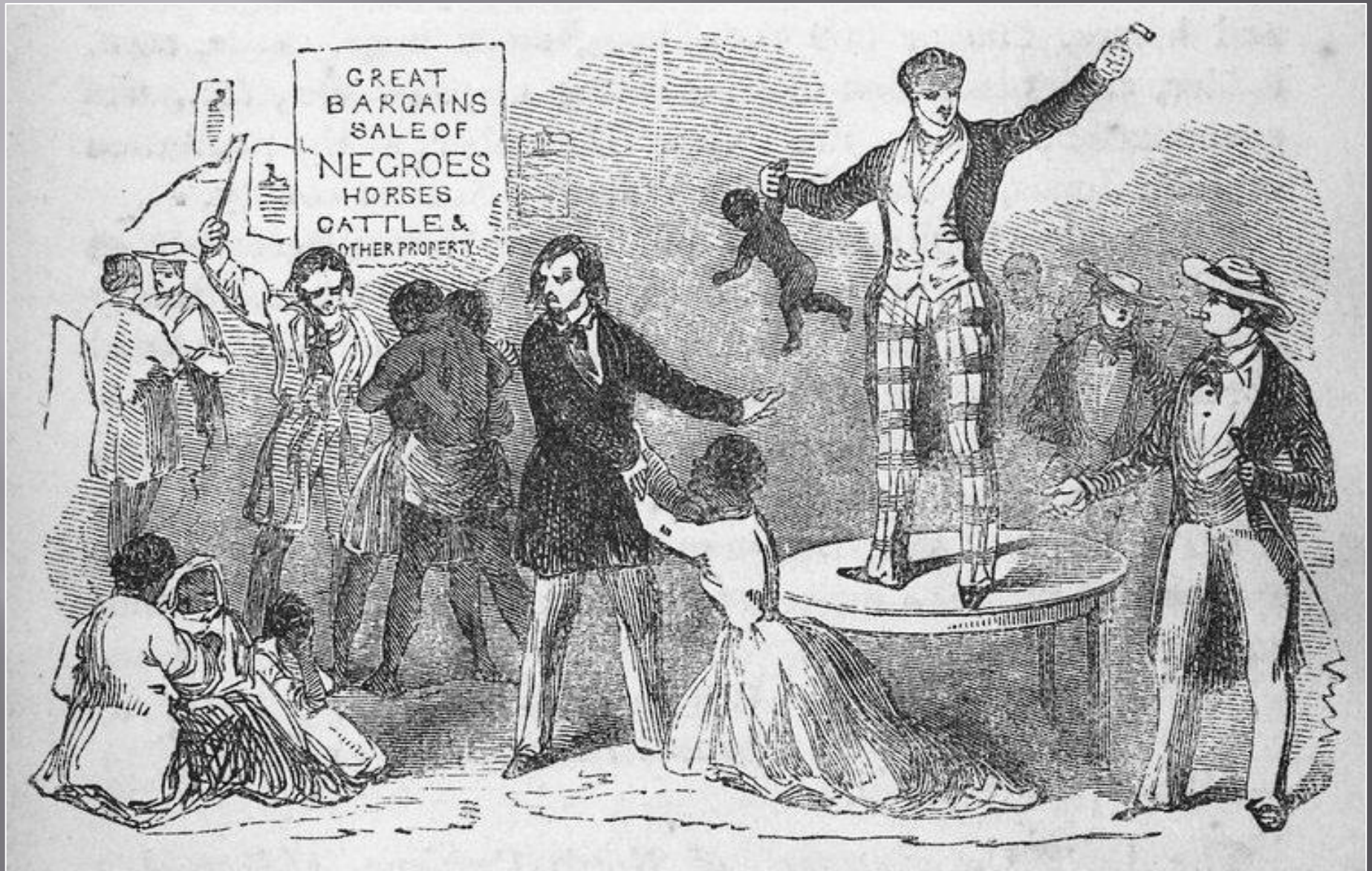
2.1. Abraham Lincoln

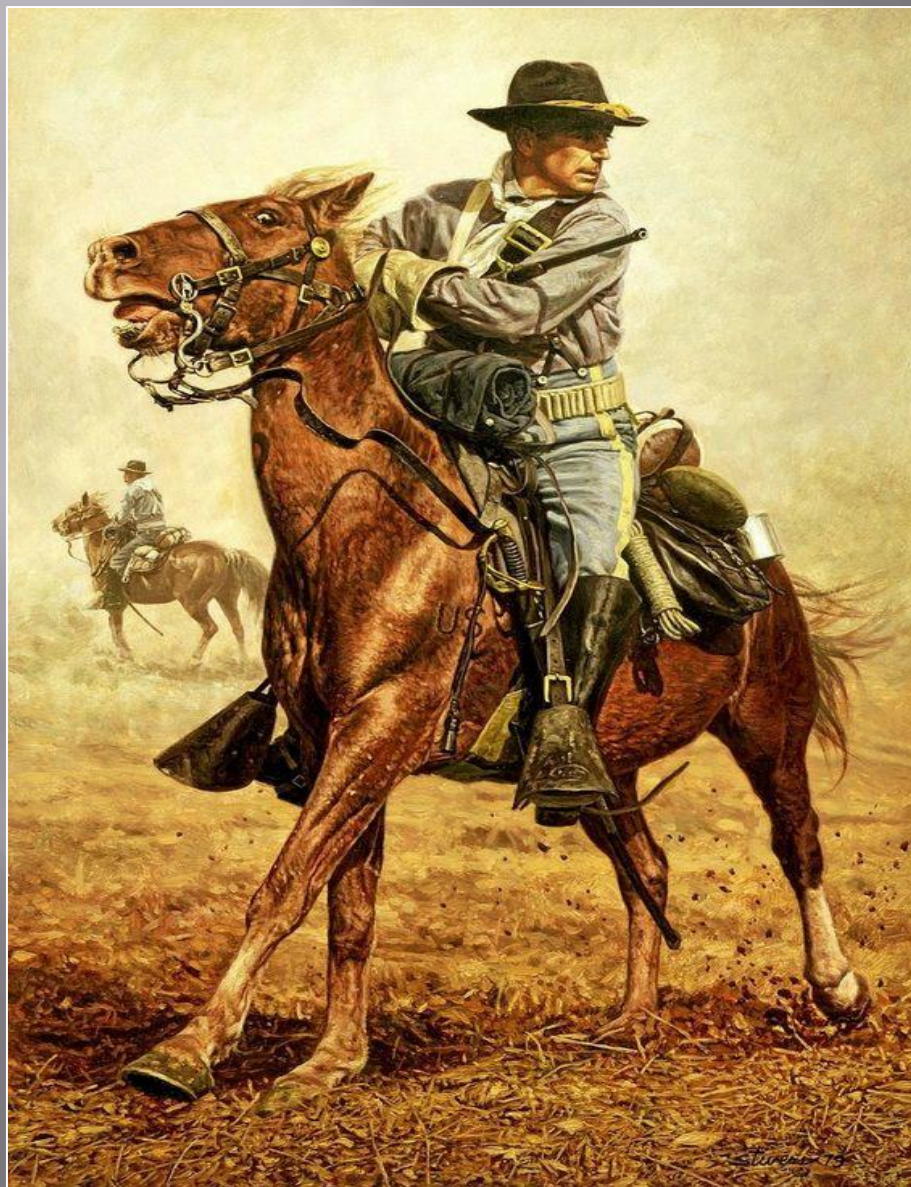
Abraham Lincoln
1809-1865r.

- ▣ z zawodu prawnik, amerykański i polityk o liberalnych poglądach, uczestniczył w wojach z Indianami, zwolennik zniesienie niewolnictwa oraz twardej polityki wobec konfederatów, od 1860r. prezydent USA, zginął zastrzelony przez zwolennika konfederacji tuż po zakończeniu wojny secesyjnej,

2.2. Niewolnictwo.

3. Wojna secesyjna 1861-1865.

- ▣ „secesja” stanów południowych 1861r.,
- ▣ blokada portów morskich południa,
- ▣ charakter wojny i jej główne bitwy,
- ▣ przegrana Konfederacji 1865r.,

Bitwa pod Getysburgiem
1863r.

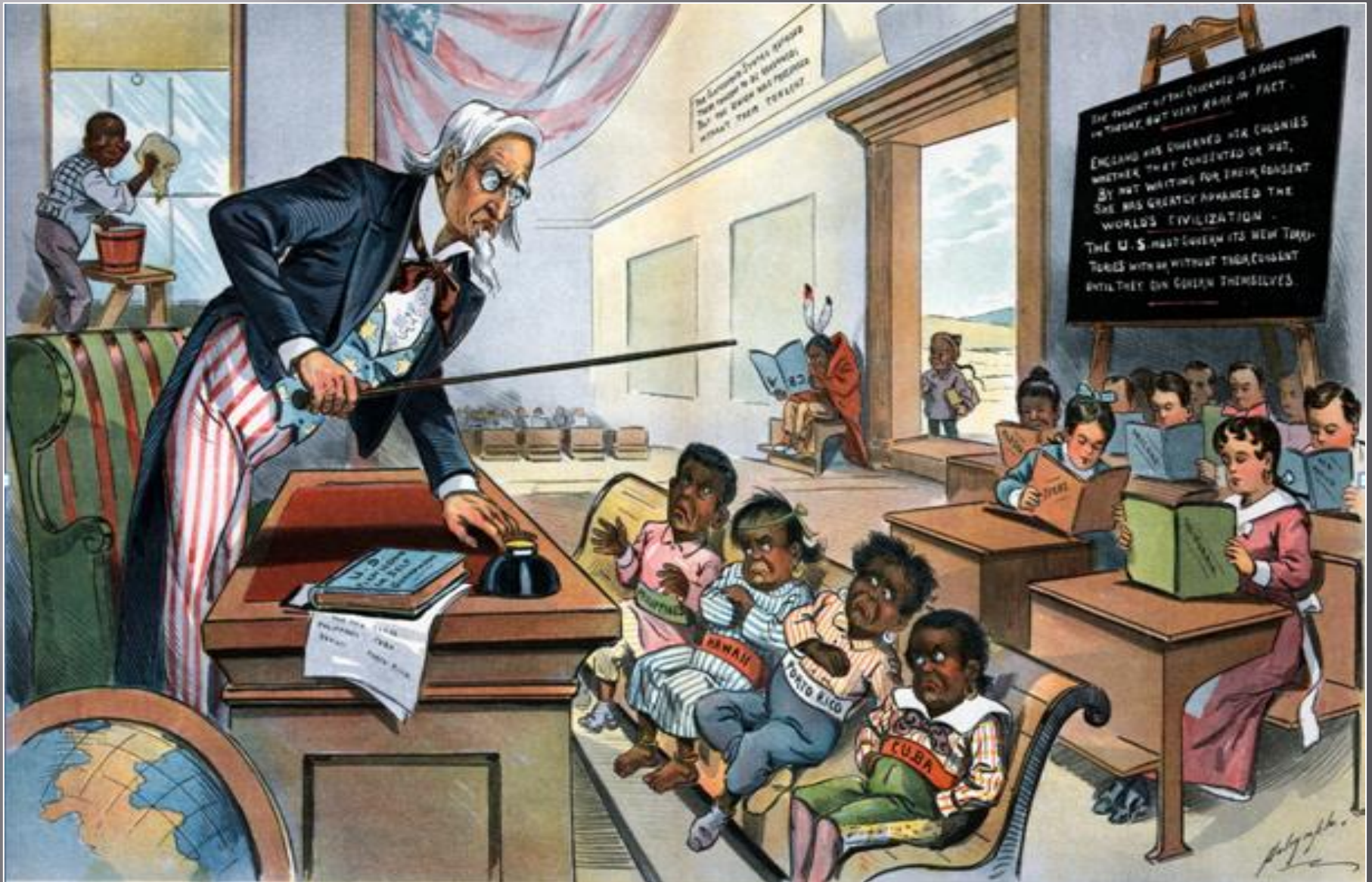
© M. Kinnear '93

4. Zakończenie wojny i jej skutki.

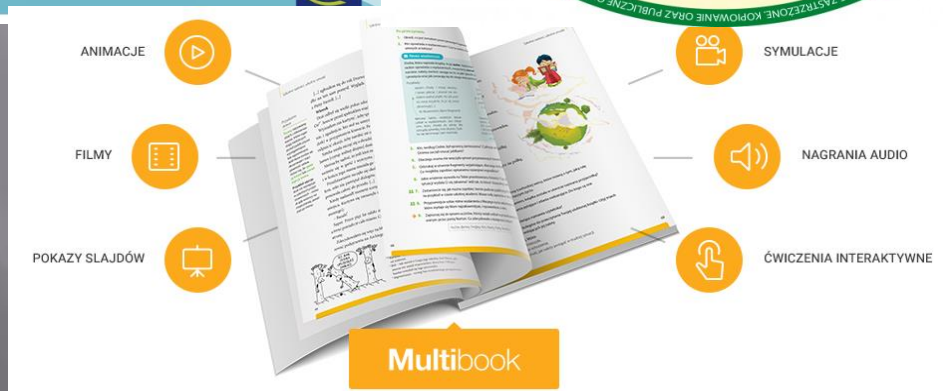
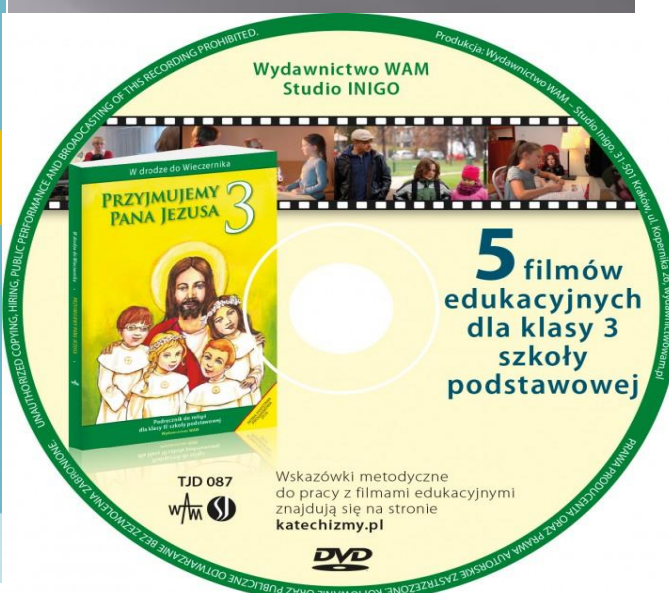
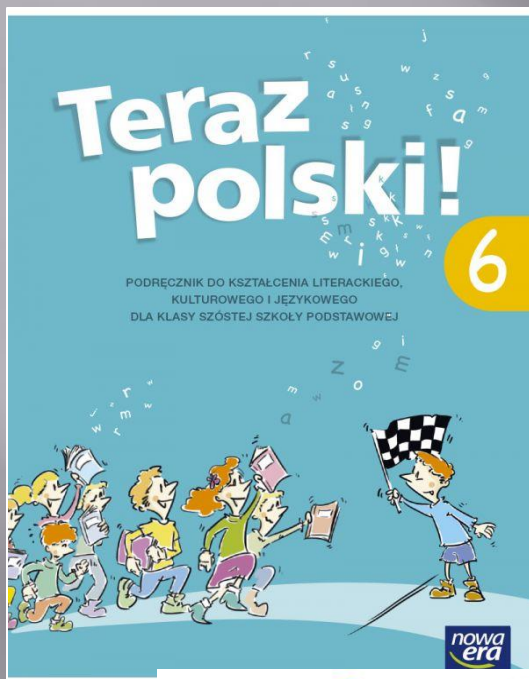

- ▣ zniszczenia gospodarcze,
- ▣ straty demograficzne,
- ▣ wyniszczająca okupacja Południa przez wojska Unii do 1867r.,
- ▣ zniesienie niewolnictwa,

4.1. USA po wojnie secesyjnej

Korzystanie tekstów, obrazów, filmów i z muzyki

Korzystanie z tekstów, filmów, obrazów i muzyki.

40:1 - THE BATTLE OF WIZNA THE INVASION OF POLAND

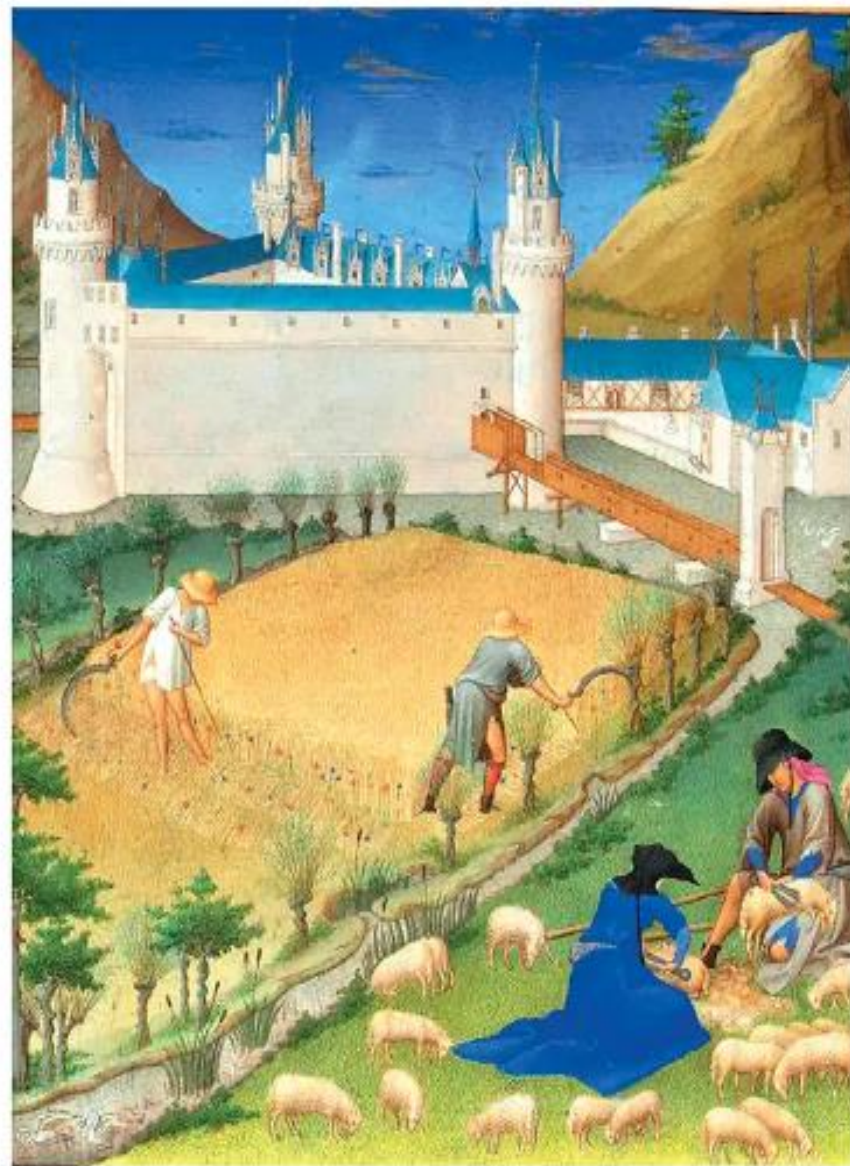
Sabaton
WINGED HUSSARS
THE LAST STAND
2016

Chłopi przy pracy, miniatura z początku XVI w. Postęp w rolnictwie zapewniło zastosowanie nowych narzędzia i urządzeń.

? Powiedz, jakimi narzędziami posługują się chłopi na miniaturze.

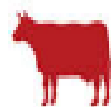
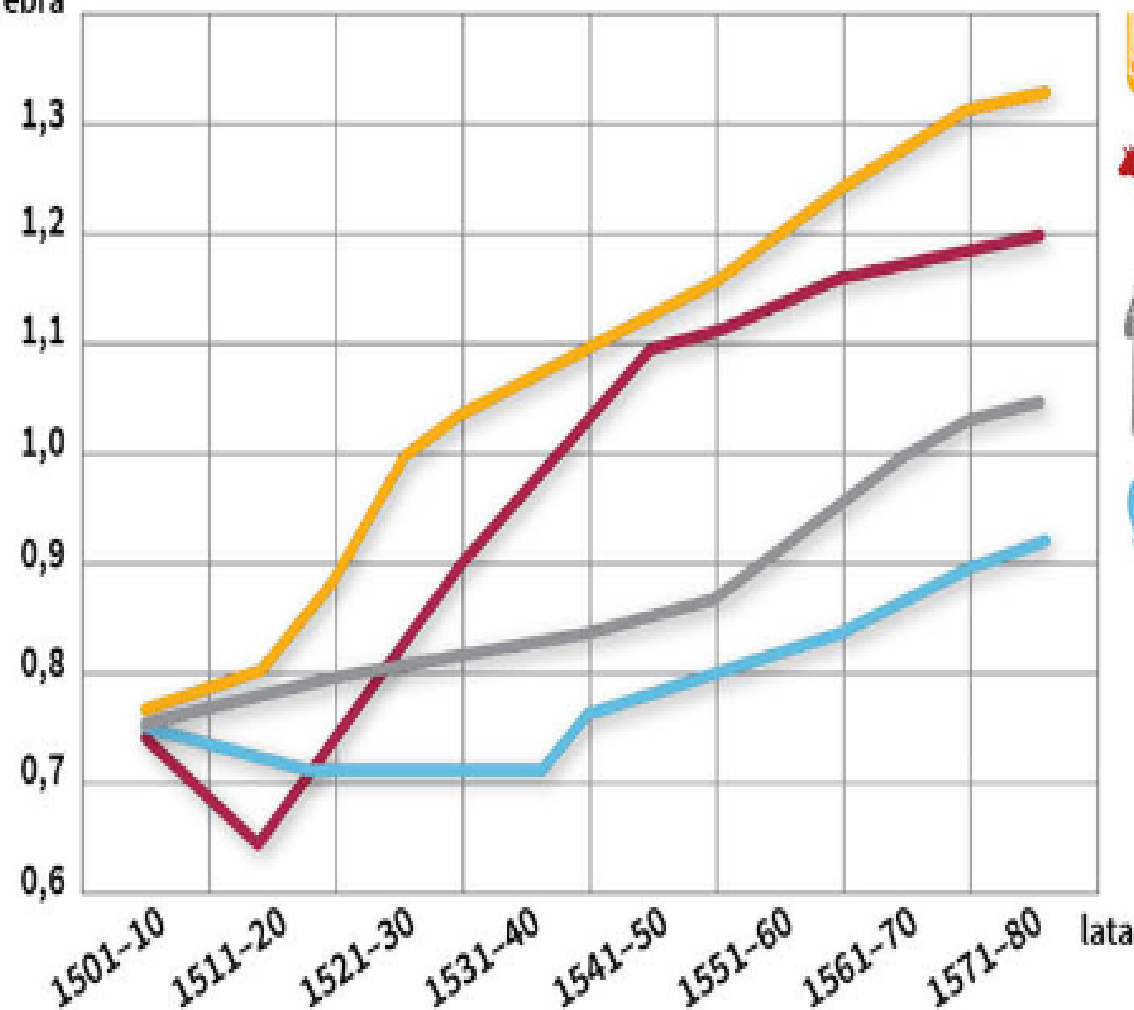
Żniwa i strzyżenie owiec, miniatura z XV w.

? Powiedz, jakie prace wykonują chłopi. Dla kogo pracują? Co o tym świadczy?

gramy
srebra

Zmiany stosunku cen trzech grup produktów w Krakowie w latach 1500-1580 w zestawieniu z dzienną płacą niewykwalifikowanego pracownika w mieście.

? Odczytaj z wykresu, które grupy społeczne zyskiwały na dysproporcjach cen. Wyjaśnij dlaczego.

zboża: żyto, pszenica, owies, jęczmień

produkty hodowlane: woły i masło

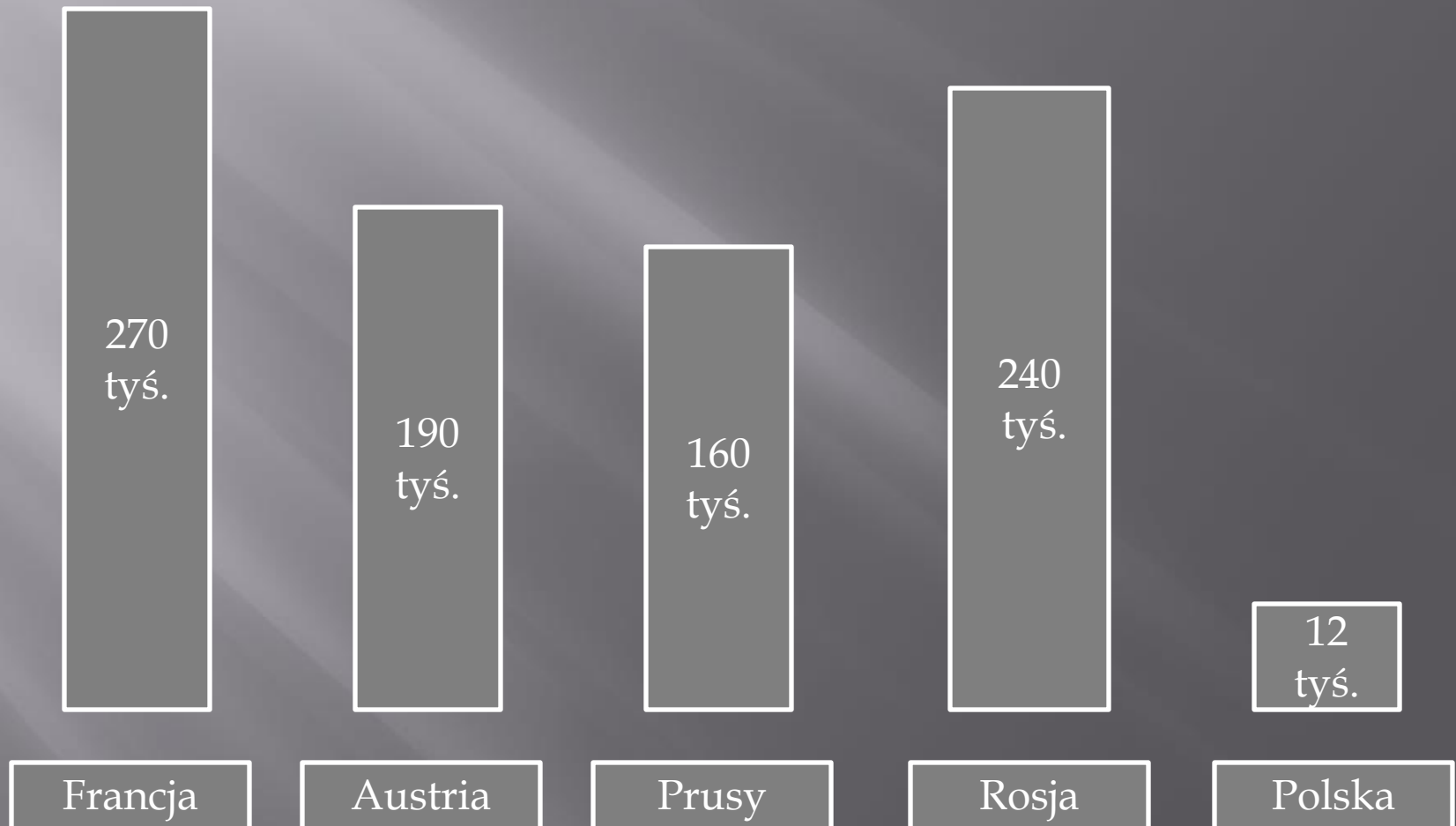

produkty rzemieślnicze: sukno, płótno, buty, cegła, żelazo

płaca dzienna robotnika niewykwalifikowanego

Liczebność armii w wybranych krajach Europy – początek XVIIIw.

Żołnierze Polscy!

Grozi Wam wielkie niebezpieczeństwo. Ominął Was Katyń, uszliście z życiem z raju bolszewickiego. Mielście dotychczas szczęście --- ale teraz jesteście niepożądani. Zespolone formacje polskie nie podobają się Stalinowi, który dąży do zniszczenia Waszej Ojczyzny. Wasi wodzowie w Londynie otrzymali z Moskwy instrukcje zlikwidowania Was w sposób nieskomplikowany.

Przebywaliście narazie na spokojnych pozycjach środkowego odcinka frontu włoskiego. Teraz macie być rzucony w piekło Cassino. Przed kilku laty Stalin wysłał ekipę morderców aby zlikwidowała w Katyniu kolegów Waszych. Ale Anglicy są sprytniejsi. Wysyłają Was na front Cassino, abyście mogli pójść w auroli bohaterstwa.

Polscy żołnierze!

Czy orzeczecie się w tej grze, w którą Was wciągnięto?

W tej sytuacji pozostała Wam tylko jedna deska ratunku - przejście do nas a znowu ujrzycie Ojczyznę. Pod ochroną niemieckich żołnierzy, którzy pierśią osłaniają Europę, a tym samym Polskę przed nawałą bolszewicką, będziecie mogli spokojnie pracować według własnej woli i upodobania.

Dwa słowa

DO DOMU!

zadecydują o przyszłości Waszej, o życiu lub śmierci.

Podajcie to hasło pierwszemu napodkanemu na froncie żołnierzowi niemieckiemu - a droga do Ojczyzny stanie przed Wami otworem.

Izrael chce pokoju!

Spoczywajcie w pokoju
Palestyńczycy!

Co ułatwia nauczycielowi skuteczne nauczanie?

Stwarzanie sytuacji, wymuszających na uczniu samodzielną pracę podczas lekcji.

Ogromną rolę w aktywizacji uczniów odgrywa zeszyt przedmiotowy.

Aktywizowanie ucznia przejawiające się w sumiennym i samodzielnym odrabianiu zadań domowych.

RECEPTA DLA NAUCZYCIELA NA SUKCES UCZNIA

- ▣ niezwykle istotne jest rozbudzenie u ucznia samodzielności w myśleniu i działaniu,
- ▣ w czasie lekcji uczeń nie powinien ograniczać się jedynie do zapamiętywania podanych mu wiadomości, ale dochodzić do nich samemu, poprzez samodzielną pracę (co pozwala gruntowniej i trwalej opanowywać przewidziane programem treści),

Dziękuję za uwagę!

Jak zniechęcić ucznia do pracy?

- ▣ Do znudzenia powtarzać o konieczności włożenia ogromnego wysiłku w wykonanie zadania,
- ▣ zawstydząć, porównywać, nadmierne chwalić,

- ▣ na zasadzie „zdarłej płyty” mówić o negatywach niewykonania zadania,

Co „osiągniemy”:

zniechęcimy ucznia do jakiegokolwiek wysiłku i pracy, spowodujemy brak poczucia bezpieczeństwa i brak zaufania, wywołamy stres i negatywne emocje – efekt: agresja i bunt

Zeszyt przedmiotowy!

- ▣ notatki w zeszycie przedmiotowym ułatwiają uczniowi przyswojenie i powtarzanie wiadomości. (powinny być one zwięzłe zawierać główne zagadnienia, definicje, wnioski),
- ▣ w zeszycie przedmiotowym uczeń powinien notować polecenia nauczyciela dotyczące kolejnych lekcji np. co przynieść/co wykonać,
- ▣ nauczyciel powinien przeglądać zeszyty uczniowskie pod względem rzeczowym, stylistycznym i estetycznym.